

Briselē, 18.3.2015.
COM(2015) 129 final

2015/0065 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,
ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2003/48/EK

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Padome 2003. gadā pieņēma Direktīvu par tādu ienākumu aplikšanu ar nodokļiem, kas gūti kā procentu maksājumi par uzkrājumiem (Uzkrājumu direktīva). Šai direktīvai bija divi galvenie mērķi: izvairīties no kapitāla aprites traucējumiem un radīt iespēju faktiski uzlikt nodokļus procentu maksājumiem, ko maksājumu pārstāvji, kuri veic uzņēmējdarbību vienā dalībvalstī, veic fiziskām personām, kuras ir citas dalībvalsts rezidenti. Uzkrājumu direktīva vienkāršo nodokļu uzlikšanu šāda veida procentu maksājumiem atbilstoši tās dalībvalsts tiesību aktiem, kuras rezidents ir fiziskā persona, kura saņem procentu maksājumus par uzkrājumiem, jo direktīvā tiek pieprasīta automātiska informācijas apmaiņa par minētajām fiziskajām personām veiktajiem procentu maksājumiem. Direktīvas noteikumus sāka piemērot 2005. gada 1. jūlijā, tos attiecīgo valstu pievienošanās rezultātā no 2007. gada 1. janvāra attiecināja uz Bulgāriju un Rumāniju un no 2013. gada 1. jūlija – uz Horvātiju.

Direktīva tika pieņemta, ņemot vērā Eiropadomes prezidentūras 2000. gada 19.-20. jūnija secinājumus, kuros dalībvalstis vienojās, ka atbilstoši starptautiskajai praksei ES par obligātu mērķi jānosaka pēc iespējas plaša mēroga informācijas apmaiņa, lai īstenotu principu, ka visiem iedzīvotājiem jāmaksā nodoklis par visiem ienākumiem no uzkrājumiem.

Direktīva, kura pieņemta 2003. gadā, attiecās uz tādiem fizisku personu ienākumiem no uzkrājumiem, kuri radušies parādprasību rezultātā (vai nu parastie procentu ienākumi, vai kapitāla pieaugums no parāda vērtspapīriem) un kuri saņemti tiešā veidā, no ieguldījumu fondiem vai ar citu ar nodokļiem neapliekamu saimniecisku vienību starpniecību. Tajā paredzēti noteikumi par automātisku informācijas apmaiņu par šādiem ienākumiem no uzkrājumiem, ko maksājumu pārstāvji, kuri veic uzņēmējdarbību vienā dalībvalstī, izmaksā fiziskām personām, kuras ir citas dalībvalsts rezidenti. Visas dalībvalstis, izņemot Beļģiju, Luksemburgu un Austriju, nekavējoties ieviesa informācijas automātiskas paziņošanas sistēmas. Beļģijai, Luksemburgai un Austrijai pārejas periodā bija ļauts informācijas sniegšanas vietā ieturēt nodokli: pirmajos trīs gados pēc direktīvas stāšanās spēkā (līdz 2008. gada 30. jūnijam) ar 15 % likmi, nākamajos trīs gados (līdz 2011. gada 30. jūnijam) ar 20 % likmi un turpmākajos gados ar 35 % likmi. Noteikumi paredzēja, ka 75 % no ienākuma, ko rada šis nodokļa ieturējums, tiek pārskaitīti tai dalībvalstij, kuras rezidents ir ieguldītājs. Beļģija pieņēma lēmumu no 2010. gada 1. janvāra apturēt nodokļa pagaidu ieturēšanu un nodrošināt informācijas apmaiņu tāpat kā pārējās dalībvalstis. Luksemburga arī rīkojās līdzīgi – no 2015. gada 1. janvāra.

Uzkrājumu direktīvā paredzētajiem pasākumiem līdzvērtīgi pasākumi attiecībā uz ienākumiem no uzkrājumiem, kas valstī izmaksāti fiziskām personām, kuras ir ES rezidenti, no 2015. gada 1. jūlija tika piemēroti piecās Eiropas valstīs ārpus ES, tostarp Šveicē. Direktīvā paredzētajiem pasākumiem identiski pasākumi no tās pašas dienas tika piemēroti desmit ES dalībvalstu atkarīgajās vai saistītajās teritorijās (divpadsmit teritorijas pēc Nīderlandes Antiļu sadalīšanas), īstenojot divpusējus sadarbības nolīgumus, kurus katra no šīm jurisdikcijām bija parakstījusi ar katru no dalībvalstīm. Pēc Senbartelmī statusa maiņas Francija apņēmas, ka Senbartelmī piemēros abu direktīvu – Uzkrājumu direktīvas un Direktīvas par administratīvo sadarbību – spēkā esošos un turpmākos noteikumus

Lai novērstu pastāvošos trūkumus un vēl veiksmīgāk cīnītos pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, Komisija pēc Uzkrājumu direktīvas pirmās pārskatīšanas 2008. gada novembrī ierosināja virkni grozījumu. Ar ierosinātajiem grozījumiem bija paredzēts uzlabot direktīvu, pastiprinot pasākumus, kuri nodrošina nodokļu uzlikšanu procentu maksājumiem. Tādēļ tika paplašināta noteikumu par starpniekstruktūrām darbības joma. Priekšlikums arī paplašināja

direktīvas darbības jomu, attiecinot to arī uz ienākumiem no instrumentiem, kas līdzvērtīgi parāda instrumentiem, proti, inovatīviem finanšu produktiem un konkrētiem dzīvības apdrošināšanas produktiem. Grozījumus Padome pieņēma ar 2014. gada 24. marta Direktīvu 2014/48/ES¹ (Uzkrājumu direktīvas grozījumu direktīva). Direktīvas 2. pantā noteikts, ka dalībvalstīm līdz 2016. gada 1. janvārim jāpieņem un jāpublicē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu direktīvas prasības. Dalībvalstīm minētie noteikumi būtu jāpieņem no 2017. gada 1. janvāra.

Eiropadome aicināja Padomi turpināt Uzkrājumu direktīvas grozījumu direktīvas formālo pieņemšanu un 2014. gada 21. marta secinājumos norādīja, ka automātiskas informācijas apmaiņas nodrošināšanai ES tiks piemērots globālais standarts, ko izstrādājusi Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO). Eiropadome aicināja Padomi nodrošināt, lai direktīvas pieņemšanas gaitā līdz 2014. gada beigām un Direktīvas par administratīvo sadarbību grozītajā tekstā ES tiesību normas pilnībā atbilstu jaunajam globālajam standartam.

Komisija 2013. gada 12. jūnijā iesniedza priekšlikumu par grozījumiem Direktīvā 2011/16/ES par administratīvo sadarbību nodokļu jomā. Priekšlikuma galvenais nolūks bija dalībvalstīm nodrošināt pienācīgu ES līmeņa juridisko pamatu ESAO izstrādātā globālā standarta par automātisko informācijas apmaiņu (globālais standarts) īstenošanai. Ierosinātās grozījumu direktīvas darbības joma ir ļoti plaša, tā aptver visu veidu finanšu produktus (ar konkrētiem izņēmumiem), kas ir tiešā vai netiešā privātpersonu vai nepublisku vienību turējumā. Minētā grozījumu direktīva tika pieņemta 2014. gada 9. decembrī – tā ir Padomes Direktīvas 2014/107/ES² (Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīva). Direktīvas 2. pantā noteikts, ka dalībvalstīm līdz 2015. gada 31. decembrim jāpieņem un jāpublicē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu direktīvas prasības. Dalībvalstīm minētie noteikumi jāpieņem no 2016. gada 1. janvāra un informācijas apmaiņa jāuzsāk no 2017. gada septembra. Attiecībā uz Austriju strukturālu atšķirību dēļ tika piemērota atkāpe no 2. panta 2. punkta, un minētajai valstij ir atļauts direktīvas piemērošanu sākt ne vairāk kā vienu gadu vēlāk nekā pārējām dalībvalstīm. Direktīvas pieņemšanas laikā Austrija informēja par to, ka negrasās atkāpi izmantot pilnībā. Tā norādīja, ka attiecībā uz noteiktu kontu klāstu informācijas apmaiņu sāks 2017. gada septembrī (jauni konti, kas atvērti no 2016. gada 1. oktobra līdz 2016. gada 31. decembrim), savukārt attiecībā uz citiem kontiem izmantos atkāpi.

Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvā ietvertā jaunā 8. panta 3.a punkta pēdējā daļā skaidri noteikts, ka minētā punkta noteikumiem ir lielāks spēks nekā grozītajai Uzkrājumu direktīvai. Tā kā abu direktīvu darbības joma bieži pārklājas, Uzkrājumu direktīva tādējādi būtu joprojām piemērojama vien dažos gadījumos.

Šādu gadījumu mazajam skaitam būtībā ir trīs iemesli. Pirmkārt, Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīva paredz ziņojumu sniegšanas pienākumus finanšu iestādēm, kas atbilst tajā norādītajai vienības definīcijai. Tādēļ pretstatā Uzkrājumu direktīvai tā neparedz ziņojumu sniegšanas pienākumus privātpersonām (piemēram, starpniekiem), kas var izmaksāt finanšu ienākumus. Otrkārt, Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvā ir paredzēti vairāki atbrīvojumi attiecībā uz konkrētiem pensiju fondiem, kredītkaršu izdevējiem, kontiem ar reglamentētiem nodokļu atvieglojumiem un tamlīdzīgām finanšu iestādēm un produktiem, ar kuriem saistīts neliels izvairīšanās no nodokļu maksāšanas risks. Treškārt, Uzkrājumu direktīvas 4. panta 2. punktā noteiktā pieeja maksājumu pārstāvjiem pēc

¹ Padomes 2014. gada 24. marta Direktīva 2014/48/ES, ar kuru groza Direktīvu 2003/48/EK par tādu ienākumu aplikšanu ar nodokļiem, kas gūti kā procentu maksājumi par uzkrājumiem (OV L 111, 15.4.2014., 50. lpp.).

² Padomes 2014. gada 9. decembra Direktīva 2014/107/ES, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā (OVL 359, 16.12.2014., 16.12.2014., 1. lpp.).

maksājumu saņemšanas fakta attiecas arī uz procentu maksājumiem, ko ar maksājumu pārstāvju, kuri definēti pēc maksājumu saņemšanas fakta, starpniecību veikusi neiesaistīta jurisdikcija; turklāt caurskatāmības pieeja grozītās Uzkrājumu direktīvas 2. panta 3. punktā un pieeja ar paplašināto maksājumu pārstāvja definīciju pēc maksājuma saņemšanas fakta 4. panta 2. punktā attiecas arī uz ienākumiem, kas izmaksāti ar tādu aktīvu nefinanšu vienību starpniecību, kuras ir atbrīvotas no nodokļa. Šie īpašie gadījumi pastāv, tādēļ ka Uzkrājumu direktīvai un Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvai ir nedaudz atšķirīgas pieejas un tādēļ ka abās direktīvās ir paredzēti konkrēti atbrīvojumi. Šo īpašo gadījumu ietekme, uz kuriem attiecas vai neattiecas minētie ES tiesību akti, ir nebūtiska salīdzinājumā ar Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvas kopējo darbības jomu. Globālā standarta starptautiska piemērošana un tā īstenošanas cieša uzraudzība, ko veiks Pārredzamības un informācijas apmaiņas globālais forums, samazinās risku, kas saistīts ar šādiem īpašiem gadījumiem.

Tādējādi var secināt, ka, saglabājot abus juridiskos instrumentus tā, lai tie darbotos vienlaikus, ieguvumu nebūtu daudz. Lai gan iepriekš minētā piesardzības atkāpe, kas noteikta jaunajā 8. panta 3.a punktā, kurš ietverts Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvā, vairumā gadījumu būtu novērsusi ziņojumu sniegšanu saskaņā ar Uzkrājumu direktīvu, divu juridisku instrumentu vienlaicīga pastāvēšana ar būtībā līdzīgu darbības jomu neatbilst labāka regulējuma principiem un neveicina skaidrību un juridisko noteiktību. Turklāt saglabāt divas tiesību sistēmas, kas darbotos vienlaikus, nozīmētu to, ka pastāv divi līdzīgu, bet ne pilnībā saskaņotu klientu uzticamības pārbaudes noteikumu, procedūru un ziņojumu sniegšanas sistēmu kopumi – gan attiecībā uz finanšu iestāžu sniegto informāciju kompetentajām iestādēm, gan attiecībā uz kompetento iestāžu savstarpējo informācijas apmaiņu. Šāda regulējuma izmaksas lielā mērā pārsniegtu priekšrocības, ko sniedz Uzkrājumu direktīvas nedaudz plašākā darbības joma.

Lai nodrošinātu to, ka automātiskas informācijas apmaiņas jomā ES pastāv tikai viens piemērojams standarts, un izvairītos no situācijām, kad vienlaicīgi piemēro divus standartus, Uzkrājumu direktīva būtu jāatceļ.

Lai nerastos ziņojumu sniegšanas pārtraukumi, Uzkrājumu direktīvas atcelšana labi jāsaskaņo ar Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvas piemērošanas grafiku, jo īpaši ņemot vērā Austrijai piešķirto piemērošanas sākuma termiņa pagarinājumu.

Ņemot vērā to, ka šā direktīvas priekšlikuma mērķi, proti, atcelt Uzkrājumu direktīvu, uz laiku nosakot izņēmumus, kas nepieciešami iegūto tiesību aizsardzībai un atkāpes ievērošanai, kas Austrijai piešķirta Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un vienādības un efektivitātes dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvas priekšlikumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

2. APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

Eiropadomes 2014. gada 21. marta secinājumi un Ekonomikas un Finanšu Padomes 2014. gada 9. decembra paziņojums skaidri liecina par to, ka dalībvalstis priekšroku dod vienam standartam automātiskai informācijas apmaiņai finanšu ienākumu jomā. Šis standarts tagad ir pilnībā ieviests ar Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvu.

Eksperti, kas darbojas Komisijas ekspertu grupā jautājumos, kas saistīti ar nodokļu uzlikšanu uzkrājumu ienākumiem, sanāksmēs uzsvēra to, ka nepieciešama viena sistēma, kuras ietvaros

tiek automātiski paziņota informācija tiešo nodokļu uzlikšanas nolūkos. Viņi paskaidroja, ka personas, ko tie pārstāv – ES finanšu iestādes un starpnieki – vēlas izvairīties no dubultām ziņojumu sniegšanas sistēmām. Turklāt ekspertu grupa norādīja, ka nozarē jau ir ieviestas jaunas vai pielāgotas esošās IT sistēmas, gatavojoties ziņojumu sniegšanai saskaņā ar Savienoto Valstu Ārvalstu konta nodokļa atbilstības akta (“FATCA”) prasībām, un uzsvēra to, ka nolūkā panākt atbilstību un samazināt administratīvo slogu ir nepieciešams ES turpmākos tiesību aktus saskaņot ar ESAO globālo standartu par automātisko finanšu kontu informācijas apmaiņu (šā standarta pamatā ir FATCA ietvaros izstrādātie klientu uzticamības pārbaudes principi).

Kā norādīts iepriekš, Uzkrājumu direktīvas atcelšanai nebūtu būtiskas ietekmes, ja vispār būtu kāda ietekme, uz Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvā paredzētās automātiskās informācijas apmaiņas efektivitāti, un būtībā minētā atcelšana uzskatāma par labāka regulējuma nodrošināšanas pasākumu. Tādēļ ietekmes novērtējums netika sagatavots.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Direktīvas atcelšana noteikta direktīvas 1. pantā. Tajā ietverti noteikumi par to, kā atcelšanu salāgot ar Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvas piemērošanu dalībvalstīs.

Direktīvas 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā ir ietverti galvenie ziņojumu sniegšanas un informācijas apmaiņas pienākumi, kas paredzēti Uzkrājumu direktīvas 4. panta 2. punktā un, attiecīgi, 8. un 9. pantā.

Direktīvas 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka uzņēmēji un dalībvalstis, kurās tie veic uzņēmējdarbību, sniedz ziņojumus un apmainās ar informāciju, kas ir savākta par 2015. gadu. Informācija attiecas uz tādiem maksājumu pārstāvjiem, kuri definēti pēc maksājumu saņemšanas fakta, atbilstoši Uzkrājumu direktīvas 4. panta 2. punktam, kuri veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, un tā jāpaziņo tajā pašā termiņā, kas paredzēts 9. pantā, proti, sešu mēnešu laikā pēc nodokļu gada beigām. Minētais termiņš vairumam dalībvalstu ir 2016. gada 30. jūnijs, savukārt Apvienotās Karalistes gadījumā – 2016. gada 5. oktobris. Tādēļ ir noteikts piemērošanas termiņa pagarinājums, lai ņemtu vērā Apvienotās Karalistes termiņu. Laika grafiks ļauj pēc minētā datuma veikt turpmākus pasākumus un korekcijas.

Direktīvas 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir noteikts, ka uzņēmējiem un maksājumu pārstāvjiem, un dalībvalstīm, kurās tie veic uzņēmējdarbību, jāsniedz ziņojumi un jāapmainās ar informāciju, kas ir savākta par 2015. gadu, kā norādīts 9. pantā “sešu mēnešu laikā pēc nodokļu gada beigām”, kas vairumam dalībvalstu ir 2016. gada 30. jūnijs, bet Apvienotās Karalistes gadījumā – 2016. gada 5. oktobris. Tādēļ ir noteikts piemērošanas termiņa pagarinājums līdz 2016. gada 5. oktobrim, lai ņemtu vērā arī Apvienotās Karalistes termiņu. Laika grafiks ļauj pēc minētā datuma papildināt informāciju un veikt korekcijas.

Direktīvas 1. panta 2. punktā ir ietverti konkrēti noteikumi, ka jāīsteno Austrijai.

Austrija atliks Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvas piemērošanas sākumu par vienu gadu (vairumā gadījumu). Tomēr direktīvas pieņemšanas laikā 2014. gada 9. decembrī Austrija attiecībā uz noteiktu kontu klāstu apņēma informācijas apmaiņu nodrošināt jau 2017. gadā (tikai jauni konti, kas atvērti no 2016. gada 1. oktobra līdz 2016. gada 31. decembrim), savukārt attiecībā uz citiem kontiem izmantot atkāpi. Tādēļ Austrijai Uzkrājumu direktīva kopumā būs jāpiemēro vienu gadu ilgāk, izņemot attiecībā uz noteiktu kontu klāstu, par kuriem ziņojumi tiks sniegti 2017. gadā Direktīvas par administratīvo sadarbību ietvaros. Pretstatā Luksemburgai Austrija nav norādījusi, ka automātisko informācijas apmaiņu saskaņā ar Uzkrājumu direktīvu sāks pirms tās 10. pantā

noteiktā pārejas perioda beigām. Turklāt nav domājams, ka datumā, kad Austrija sāks piemērot Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvu, būs izpildīti nosacījumi minētā pārejas perioda izbeigšanai. Tādēļ 1. panta 2. punkta mērķu sasniegšanai tiek pieņemts, ka Austrija 2016. gadā turpinās pagaidu kārtā ieturēt nodokli, kā paredzēts Uzkrājumu direktīvā, izņemot attiecībā uz noteiktu kontu klāstu, par kuriem Austrija 2017. gadā sniegs ziņojumus atbilstoši Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvas prasībām.

Tādējādi 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir norāde uz Austrijas pienākumiem un uz maksājumu pārstāvju, kas veic uzņēmējdarbību Austrijā, pakārtotajiem pienākumiem pārskaitīt 2016. gadā ieturēto nodokli par procentu maksājumiem atbilstoši Uzkrājumu direktīvas 12. pantam.

Turklāt Austrijai būs jāizpilda pienākumi, kas noteikti Uzkrājumu direktīvas 4. panta 2. punkta pēdējā daļā attiecībā uz to, ka tās uzņēmēji sniedz ziņojumus gadījumos, kad saimnieciskā vienība, kas saņem procentu maksājumu no minētajiem uzņēmējiem un kas minēta tās pašas direktīvas 11. panta 5. punktā, ir devusi formālu piekrišanu tam, ka informācija par tās nosaukumu, adresi un tai samaksāto vai nodrošināto procentu kopējo summu tiek sniegta saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 2. punktu. Noteikumi, kas to nodrošina, ir ietverti šā priekšlikuma 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

Turklāt arī gadījumā, ja Austrija vēlētos izmantot procedūru, kas paredzēta Uzkrājumu direktīvas 13. panta 1. punkta a) apakšpunktā, būtu jāievēro Austrijas pienākumi un maksājumu pārstāvju, kas tās teritorijā veic uzņēmējdarbību, pakārtotie pienākumi sniegt ziņojumus atbilstoši Uzkrājumu direktīvas II nodaļas prasībām. Attiecīgie noteikumi, kas to nodrošina, ir ietverti šā priekšlikuma 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā.

Visi 1. panta 2. punktā paredzētie pienākumi būtu jāizpilda sešu mēnešu laikā pēc nodokļu gada beigām Austrijā, proti, līdz 2017. gada 30. jūnijam.

Attiecībā uz noteiktu tādu kontu klāstu, uz kuriem no 2016. gada 1. oktobra tiks attiecinātas klientu uzticamības pārbaudes un par kuriem ziņojumi tiks sniegti 2017. gadā saskaņā ar Direktīvu par administratīvo sadarbību, kura grozīta ar saistīto grozījumu direktīvu, 1. panta 3. punktā ir ietverts izņēmums no Uzkrājumu direktīvas atliktā piemērošanas termiņa.

27 dalībvalstīm, kas piemēros Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvu no 2016. gada 1. janvāra, būs jāizsniedz īpašuma beneficiāriem, kuri ir minēto valstu rezidenti, apliecība atbilstoši Uzkrājumu direktīvas 13. panta 2. punkta noteikumiem. Tā kā pēdējais datums, kad apliecība būtu piemērojama, atbilst pēdējam datumam, kurā Austrija ieturētu nodokli saskaņā ar Uzkrājumu direktīvu, minētais datums ir noteikts šā priekšlikuma 1. panta 1. punkta c) apakšpunktā, un tas ir 2016. gada 31. decembris. Tā kā Luksemburga piemēros Uzkrājumu direktīvu bez nodokļa ieturēšanas no 2015. gada 1. janvāra, Austrija ir vienīgā dalībvalsts, kas saskaņā ar Uzkrājumu direktīvu ieturēs nodokli 2015. un 2016. gadā.

Noteikumi par tādas nodokļu dubultas uzlikšanas novēršanu, ko varētu izraisīt Uzkrājumu direktīvas noteikumu par nodokļa ieturēšanu pārejas periodā piemērošana, arī būtu jāattiecina uz laiku pēc Direktīvas par administratīvo sadarbību grozījumu direktīvas piemērošanas sākuma datuma. Ievērojot valsts līmeņa noteikumus konkrētajā dalībvalstī, proti, par nodokļu atlaides mehānismu vai ieturētā nodokļa atmaksas nodrošināšanu saskaņā ar Uzkrājumu direktīvas 14. pantu, minētā noteikuma piemērošana var attiekties uz laiku pēc nodokļa ieturēšanas pēdējā datuma, kas ir 2016. gada 31. decembris attiecībā uz Austrijā ietramo nodokli (skat. šā priekšlikuma 1. panta 1. punkta d) apakšpunktu). Šis ir pārejas pasākums, kas aizsargā Uzkrājumu direktīvas 14. pantā nodibinātās īpašuma beneficiāru tiesības dalībvalstī, kurā tie ir rezidenti.

Direktīvas 2. pantā ir paredzēts, ka šī direktīva stāties spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikuma 3. pants nosaka, ka direktīva adresātes ir dalībvalstis.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē budžetu.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2003/48/EK

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 115. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Pēc vienprātīgas vienošanās, kas panākta Eiropadomes 2000. gada 20. jūnija sanāksmē, par to, ka būtu jānodrošina attiecīgās informācijas pēc iespējas plaša mēroga apmaiņa nodokļu nolūkiem, dalībvalstīs kopš 2005. gada 1. jūlija piemēro Padomes Direktīvu 2003/48/EK³, kuras mērķis ir ļaut ienākumus no uzkrājumiem, kas gūti kā procentu maksājumi, kuri vienā dalībvalstī maksāti īpašuma beneficiāriem, kas ir fiziskas personas un citas dalībvalsts rezidenti, faktiski aplikēt ar nodokļiem saskaņā ar šīs pēdējās dalībvalsts tiesību aktiem, tādējādi izvairoties no tādiem traucējumiem kapitāla apritē starp dalībvalstīm, kuri nav saderīgi ar iekšējā tirgus noteikumiem.
- (2) Pēdējā laikā visā pasaulē ir ievērojami pieaugusi pārrobežu krāpšana nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, un to novēršanai arvien vairāk uzmanības tiek veltīts gan pasaules, gan Savienības līmenī. Nedeklarēti un ar nodokļiem neaplikti ienākumi ievērojami samazina valsts nodokļu ieņēmumus. Eiropadome 2013. gada 22. maijā atzinīgi novērtēja globāla standarta izstrādes darbu, kas veikts G8 valstīs, G20 valstīs un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (ESAO).
- (3) Direktīvā 2011/16/ES⁴ paredzēta obligāta automātiska konkrētas informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm un pakāpeniska tās darbības jomas attiecināšana uz jaunām ienākumu un kapitāla kategorijām, lai cīnītos pret pārrobežu krāšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.
- (4) Padome 2014. gada 9. decembrī pieņēma Direktīvu 2014/107/ES⁵, ar kuru groza Direktīvu 2011/16/ES, kas paplašināja automātiskās informācijas apmaiņas darbības jomu, attiecinot to uz visiem ienākumu veidiem atbilstoši ESAO 2014. gada jūlijā izdotajam standartam un paredzēja viendabīgu, konsekventu un visaptverošu

³ Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīva 2003/48/EK par tādu ienākumu aplikšanu ar nodokļiem, kas gūti kā procentu maksājumi par uzkrājumiem (OV L 157, 26.6.2003., 38. lpp.).

⁴ Padomes 2011. gada 15. februāra Direktīva 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.).

⁵ Padomes 2014. gada 9. decembra Direktīva 2014/107/ES, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā (OV L 359, 16.12.2014., 1. lpp.).

Savienības mēroga pieeju automatiskajai finanšu kontu informācijas apmaiņai iekšējā tirgū.

- (5) Direktīvas 2014/107/ES darbības joma ir plašāka nekā Direktīvas 2003/48/EK darbības joma, un tajā paredzēts, ka gadījumos, kad darbības jomas pārklājas, jāvadās pēc Direktīvas 2014/107/ES noteikumiem. Joprojām ir īpaši gadījumi, kad būtu piemērojama vienīgi Direktīva 2003/48/EK. Šie īpašie gadījumi pastāv tādēļ, ka abām direktīvām ir nedaudz atšķirīgas pieejas un ir paredzēti konkrēti atbrīvojumi. Ja šādos īpašos gadījumos Direktīvas 2003/48/EK darbības joma neatbilstu Direktīvas 2014/107/ES darbības jomai, joprojām būtu piemērojami Direktīvas 2003/48/EK noteikumi, un tādējādi Savienībā būtu dubultas ziņojumu sniegšanas standarti. Tādējādi radītās izmaksas nespētu kompensēt nelielās priekšrocības, ko sniedz šādas dubultas ziņojumu sniegšanas saglabāšana.
- (6) Eiropadome 2014. gada 21. martā aicināja Padomi nodrošināt to, lai attiecīgie Savienības tiesību akti būtu pilnībā saskaņoti ar jauno ESAO izstrādāto vienoto globālo standartu automatiskās informācijas apmaiņas jomā. Turklāt, pieņemot Direktīvu 2014/107/ES, Padome aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumu par Direktīvas 2003/48/EK atcelšanu un minētās direktīvas atcelšanu salāgot ar Direktīvas 2014/107/ES 2. pantā noteikto piemērošanas sākuma termiņu, ievērojot tajā noteikto atkāpi attiecībā uz Austriju. Tādēļ Direktīvu 2003/48/EK Austrijā būtu jāturpina piemērot vienu gadu ilgāk. Ņemot vērā Padomes nostāju un lai izvairītos no dubultiem ziņojumu sniegšanas pienākumiem un ietaupītu izmaksas gan nodokļu administrācijām, gan uzņēmējiem, būtu nepieciešama Direktīvas 2003/48/EK atcelšana.
- (7) Direktīvas 2014/48/ES⁶, ar kuru groza Direktīvu 2003/48/EK, 2. pantā noteikts, ka dalībvalstīm līdz 2016. gada 1. janvārim jāpieņem un jāpublicē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstīm minētie akti jāpieņem no 2017. gada 1. janvāra. Ja atceltu Direktīvu 2003/48/EK, tad Direktīva 2014/48/ES vairs nebūtu jātransponē.
- (8) Lai nodrošinātu finanšu kontu informācijas automatiskās paziņošanas nepārtrauktību, Direktīvas 2003/48/EK atcelšanai būtu jāstājas spēkā tajā paša dienā, kas ir Direktīvas 2014/107/ES 2. pantā noteiktais piemērošanas sākuma datums.
- (9) Neatkarīgi no Direktīvas 2003/48/EK atcelšanas būtu jāapstrādā informācija, ko līdz atcelšanas datumam savākuši maksājumu pārstāvji, uzņēmēji un dalībvalstis, tā būtu jānosūta sākotnēji paredzētajam adresātam, un būtu jāizpilda pienākumi, kas radušies pirms minētā datuma.
- (10) Saistībā ar nodokļa ieturējumu pārejas periodā, kas minēts Direktīvas 2003/48/EK 10. pantā, dalībvalstīm īpašuma beneficiāru iegūto tiesību aizsardzības labad būtu jāturpina piemērot atbrīvojumu no nodokļa vai jāturpina veikt ieturētā nodokļa atmaksu, kā sākotnēji paredzēts, un pēc pieprasījuma būtu jāizsniedz apliecības, kas īpašuma beneficiāriem garantētu to, ka nodoklis netiek ieturēts.
- (11) Jāņem vērā tas, ka attiecībā uz Austriju uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu, strukturālu atšķirību dēļ tika piemērota atkāpe no Direktīvas 2014/107/ES 2. panta 2. punkta. Minētās direktīvas pieņemšanas laikā Austrija informēja par to, ka negrasās atkāpi izmantot pilnībā. Tā vietā Austrija informācijas apmaiņu sāks 2017. gada

⁶ Padomes 2014. gada 24. marta Direktīva 2014/48/EK, ar kuru groza Direktīvu 2003/48/EK par tādu ienākumu aplikšanu ar nodokļiem, kas gūti kā procentu maksājumi par uzkrājumiem (OV L 111, 15.4.2014., 50. lpp.).

septembrī attiecībā uz noteiktu kontu klāstu, savukārt attiecībā uz citiem kontiem izmantos atkāpi. Tādēļ būtu jāietver konkrēts noteikums, kas Austrijai un maksājumu pārstāvjiem un uzņēmējiem, kuri veic uzņēmējdarbību tās teritorijā, nodrošina iespēju arī turpmāk piemērot Direktīvas 2003/48/EK noteikumus visiem kontiem, izņemot tos kontus, uz kuriem ir attiecināta Direktīva 2014/107/ES, ar kuru groza Direktīvu 2011/16/ES.

- (12) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši ir nostiprināti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, tostarp tiesības uz personas datu aizsardzību, un šīs direktīvas noteikumi neierobežo un neatceļ šīs tiesības.
- (13) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, atcelt Direktīvu 2003/48/EK, uz laiku nosakot izņēmumus, kas nepieciešami iegūto tiesību aizsardzībai un tās atkāpes ievērošanai, kas Austrijai piešķirta ar Direktīvu 2014/107/ES, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un vienādības un efektivitātes dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
- (14) Tāpēc Direktīva 2003/48/EK būtu jāatceļ,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Direktīvu 2003/48/EK atceļ no 2016. gada 1. janvāra.
- Tomēr turpina piemērot šādus pienākumus, kas noteikti Direktīvā 2003/48/EK, kura grozīta ar Direktīvu 2006/98/EK⁷:
- a) Direktīvas 2003/48/EK 4. panta 2. punkta otrajā daļā noteiktos dalībvalstu un uzņēmēju, kuri tajās veic uzņēmējdarbību, pienākumus piemēro līdz 2016. gada 5. oktobrim vai līdz to izpildei;
 - b) Direktīvas 8. pantā noteiktos maksājumu pārstāvju pienākumus un 9. pantā noteiktos maksājumu pārstāvju dalībvalstu pienākumus piemēro līdz 2016. gada 5. oktobrim vai līdz to izpildei;
 - c) Direktīvas 13. panta 2. punktā noteiktos dalībvalstu, kuras ir īpašuma beneficiāru dzīvesvietas valstis nodokļu vajadzībām, pienākumus piemēro līdz 2016. gada 31. decembrim;
 - d) Direktīvas 14. pantā noteiktos dalībvalstu, kuras ir īpašuma beneficiāru dzīvesvietas valstis nodokļu vajadzībām, pienākumus attiecībā uz 2016. gadā un iepriekšējos gados ieturēto nodokli, piemēro līdz to izpildei.
2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta Direktīvu 2003/48/EK, kas grozīta ar Direktīvu 2006/98/EK, attiecībā uz Austriju pilnībā turpina piemērot līdz 2016. gada 31. decembrim, izņemot:
- a) Direktīvas 12. pantā noteiktos Austrijas un pakārtotos tādu maksājumu pārstāvju un uzņēmēju, kuri veic uzņēmējdarbību tās teritorijā, pienākumus – tos piemēro līdz 2017. gada 30. jūnijam vai līdz to izpildei;

⁷

Padomes 2006. gada 20. novembra Direktīva 2006/98/EK, ar ko pielāgo dažas direktīvas nodokļu jomā saistībā ar Bulgārijas un Rumānijas pievienošanos (OV L 363, 20.12.2006., 129. lpp.).

- b) Direktīvas 4. panta 2. punkta otrajā daļā noteiktos Austrijas un uzņēmēju, kuri veic uzņēmējdarbību tās teritorijā, pienākumus – tos piemēro līdz 2017. gada 30. jūnijam vai līdz to izpildei;
- c) Austrijas un pakārtotos maksājumu pārstāvju, kas veic uzņēmējdarbību tās teritorijā, jebkāda veida pienākumus, kurus tieši vai netieši izraisījušas 13. pantā noteiktās procedūras – minētos pienākumus piemēro līdz 2017. gada 30. jūnijam vai līdz to izpildei.
3. Neatkarīgi no šā panta 2. punkta Direktīvu 2003/48/EK, kas grozīta ar Direktīvu 2006/98/EK, pēc 2016. gada 1. oktobra nepiemēro procentu maksājumiem, kas saistīti ar kontiem, attiecībā uz kuriem ir izpildīti Direktīvas 2011/16/ES I un II pielikumā ietvertie ziņojumu sniegšanas un uzticamības pārbaudes pienākumi un par kuriem Austrija ir sniegusi informāciju Direktīvas 2011/16/ES 8. panta 3.a punktā minētās automātiskās informācijas apmaiņas ietvaros un Direktīvas 2011/16/ES 8. panta 6. punkta b) apakšpunktā noteiktajā termiņā.

2. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

3. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*